

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
10-сынып
І деңгей, жеңіл сұрақтар

1. Өлең жолдарының буын саны, тармағы, ырғағы мен мағынасы жағынан және ұйқасу үйлесімі жағынан құралған жеке жүйесі...

- A) Тармақ
- B) Бунақ
- C) Шумақ
- D) Буын
- E) Ұйқас

2. *Керіскедей шандозым,
Құландай ащы дауыстым,
Құлжадай айбар мүйіздім...*

Үзінді Махамбет Өтемісұлының қай шығармасынан алынғанын табыңыз.

- A) «Махамбеттің Баймағанбет сұлтанға айтқаны»
- B) «Мұнар күн»
- C) «Ереулі атқа ер салмай»
- D) «Тарланым»
- E) «Соғыс»

3. Махамбет Өтемісұлының өлеңінен алынған үзіндіде асты сызылған сөздің ненің атауы екенін көрсетіңіз.

*Әскер жиып аттандық
Бекетай еді тұрағым
Айқайлап жауға тигенде,
«Ағатай, Беріш» ұраным*

- A) Білім алған медресе
- B) Ханның сыйға тартқан жері
- C) Махамбет қаза болған жер
- D) Ханның жері
- E) Соғыс болған жер

4. *Хан әділ болса, халық ынтымақты болады.*

Нақыл сөзінің авторын белгілеңіз.

- A) Сырым
- B) Майқы би
- C) Қазыбек би
- D) Төле би
- E) Әйтеке би

5. Берілген үзінді жататын шешендік сөз үлгісін анықтаңыз.

Ағат деген немене?

Сағат деген немене?

- A) Шешендік жұмбақ
- B) Шешендік дау
- C) Тапқыр сөз

D) Шешендік арнау

E) Жер дауы

6. «Бәйтерек» поэмасының авторын табыңыз.

A) Қ. Мұханбетқалиұлы

B) А.Құнанбайұлы

C) Несіпбек Айтұлы

D) Ф. Оңғарсыновна

E) М.Сәрсеке

7. *Алайма, сұлтан, алайма!*

Астыма мінген арғымақ

Аяңдап түсіп марай ма?

Арғымақ дейтін жығылар...

Берілген үзіндідегі көркемдік тәсілді көрсетіңіз.

A) Аллитерация

B) Ассонанс

C) Аллегория

D) Теңеу

E) Кейіптеу

8. «Сегізаяқ» өлеңінің авторын белгілеңіз.

A) Төлеген Айбергенов

B) Мұхтар Әуезов

C) Шәкәрім Құдайбердіұлы

D) Абай Құнанбайұлы

E) Дулат Бабатайұлы

9. *Оңалмай бойда жүрсе осы қыртың,*

Әр жерде-ақ жазылмай ма, жаным, тырқың?

Қай жеріңнен көңілге қуат қылдық,

Қыр артылмас болған соң, мінсе қырқың?

Үзіндідегі буын, бунақ, ұйқас түрлерін анықтаңыз.

A) 7-8 буынды, 3 бунақты шұбыртпалы ұйқас

B) 11-12 буынды, 4 бунақты кезектес ұйқас

C) 8 буынды, 2 бунақты қара өлең ұйқасы

D) 11-12 буынды, 3 бунақты қара өлең ұйқасы

E) 8 буынды, 3 бунақты егіз ұйқас

10. Пікір арналған ойшыл

«Ол Шыңғыстың әлеміне құйрықты жұлдыздай жарқ етіп шыға

келгенде, оны ерекше құбылыс деп түгел мойындады»

A) Шәкәрім Құдайбердіұлы

B) Мәшһүр Жүсіп Көпеев

C) Ыбырай Алтынсарин

D) Абай Құнанбайұлы

E) Шоқан Уәлиханов

11. Қаз дауысты Қазыбек бидің:

«... сен қабылан болсаң, мен – арыстан, алысқалы келгенбіз; жаңа

үйреткен жас тұлпар – жарысқалы келгенбіз; тұтқыр сары желіммін,

жабысқалы келгенбіз» шешендік сөзіндегі қолданылған көркемдік тәсілді табыңыз.

- A) Аллегория
- B) Метафора
- C) Теңеу
- D) Гипербола
- E) Эпитет

12. Абаймен Семей кітапханасында кездесіп, кейін онымен дос болып кететін кім екенін көрсетіңіз.

- A) Л.Н. Толстой
- B) С.С. Гросс
- C) Е.П. Михаэлис
- D) Н.И.Долгополов
- E) Н.А. Некрасов

13. Абай Құнанбайұлының анасының кім екенін белгілеңіз.

- A) Күңке
- B) Айғыз
- C) Нұрғаным
- D) Ұлжан
- E) Ділдә

14. Абай Құнанбайұлын жеңгелері кім деп атағанын анықтаңыз.

- A) Ибраһим
- B) Абай
- C) Төрем
- D) Серім
- E) Телқара

15. Бала Абайдың өсе келе ойшыл азамат болып қалыптасуына септігін тигізген кім екенін табыңыз.

- A) Зере
- B) Құнанбай
- C) Ұлжан
- D) Күңке
- E) Айғыз

16. Абай Ахмет Риза медресесінде неше жыл оқығанын көрсетіңіз.

- A) 2 жыл
- B) 3 жыл
- C) 4 жыл
- D) 5 жыл
- E) 6 жыл

17. Шоқанның шын атын белгілеңіз.

- A) Ибраһим
- B) Мұхаммедқали
- C) Мұхамедқанапия
- D) Әбілмансұр
- E) Нұрмағамбет

18. Сөйлем құруда айтылуға тиісті кейбір сөздерді тастап жазуды қалай атайтынын анықтаңыз.

- A) Дамыту
- B) Инверсия
- C) Шендестіру
- D) Эллипсис
- E) Эпифора

19. «Маңғыстау монологтері» өлеңдер топтамасының авторын табыңыз.

- A) Ф.Оңғарсынова
- B) Т.Айбергенов
- C) Н.Айтұлы
- D) М.Мақатаев
- E) І.Жансүгіров

20. Бүтіннің орнына бөлшекті, жалпының орнына жалқыны қолдануды қалай атайтынын белгілеңіз.

- A) Метонимия
- B) Метафора
- C) Аллегория
- D) Гипербола
- E) Синекдоха

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

10-сынып

II деңгей, орташа сұрақтар

1. Шешендік өнердің бірінші кезеңінің өкілін анықтаңыз.

- A) Асан қайғы
- B) Жиренше
- C) Төле би
- D) Аяз би
- E) Әйтеке би

2. Абай оқыған Еуропа ақынын белгілеңіз.

- A) Г.Спенсер
- B) И.С.Тургенев
- C) Л.Н.Толстой
- D) Н.А.Некрасов
- E) И.В.Гете

3. Шоқан Уәлихановтың зерттеу еңбегін табыңыз.

- A) «Қозы Көрпеш – Баян сұлу»
- B) «Күлтегін»
- C) «Ержігіт»
- D) «Оғыз қаған»
- E) «Еңлік-Кебек»

4. Шоқан Уәлихановтың әкесінің есімін белгілеңіз.

- A) Уәлихан
- B) Нұрмағанбет
- C) Әлім
- D) Шыңғыс
- E) Абылай

5. Берілген үзіндідегі қолданылған көркемдегіш құралды табыңыз.

Алтын күнді, қара жерді сағындым,

Асау тайдай еркелетіп өсірген

Ағайынды, туған елді сағындым.

- A) Метафора
- B) Теңеу
- C) Аллитерация
- D) Шендестіру
- E) Кейіптеу

6. Бейімбет Майлиннің білім алған оқу орнын анықтаңыз.

- A) Семей қаласындағы интернат
- B) Уфа қаласындағы «Ғалия» медресесі
- C) Ақмоладағы Приходская школа
- D) Қалалық училище
- E) Омбы мұғалімдер семинариясы

7. Ғабит Мүсірепов бас редактор болған газетті көрсетіңіз.

- A) «Социалистік Қазақстан»
- B) «Еңбек туы»
- C) «Ақ жол»
- D) «Қазақ»
- E) «Қызыл Ту»

8. Ғабит Мүсіреповтің пьесасын табыңыз.

- A) «Бақыт жолында»
- B) «Қызыл сұңқарлар»
- C) «Қыз Жібек»
- D) «Қанапия-Шәрбану»
- E) «Балқия»

9. Фариза Оңғарсыноваға қатысты деректі белгілеңіз.

- A) «Біргемін мен сендермен» кітабының авторы
- B) Ә.Ситдықовпен бірге оқулық жазған
- C) «Күй», «Дала» поэмаларының авторы
- D) Н.Некрасовтың шығармаларын аударған
- E) Атырау облысы Исатай ауданында дүниеге келген

10. «Бәйтерек» поэмасының авторын анықтаңыз.

- A) Ф.Оңғарсынова
- B) Ғ.Мүсірепов
- C) М.Өтемісұлы
- D) Н.Айтұлы
- E) Т.Айбергенов

11. Қажығали Мұханбетқалиұлының әңгімесін көрсетіңіз.

- A) «Бір мәшине шөп»
- B) «Ұлболсын»
- C) «Кедей теңдігі»
- D) «Күлпаш»
- E) «Қорғансыздың күні»

12. Драма жанрының түрін көрсетіңіз.

- A) Новелла
- B) Очерк
- C) Трагедия
- D) Поэзия
- E) Повесть

13. Абай 80-жылдарда Михаэлис арқылы кіммен танысқанын анықтаңыз.

- A) В.Н.Филиппов
- B) С.С.Гросс
- C) Н.А.Некрасов
- D) И.С.Тургенев
- E) А.Дюма

14. *«Қайырымсыз болған хандарға*

Тиер ме екен бір күні

Жолбарыстай шеңгелім». Үзіндідегі көркемдік әдісті табыңыз.

- A) Метонимия
- B) Символ
- C) Антитеза
- D) Ирония
- E) Метафора

15. Абайдың білім алған орнын белгілеңіз.

- A) Приходская школа
- B) Уәзифа медресесі
- C) Семей қалалық бес кластық орыс қазына училищесі
- D) Торғай қаласындағы уездік орыс-қазақ мектебі
- E) Омбы педагогикалық семинариясы

16. Бейімбет Майлин медреседе қай татар жазушысынан білім алғанын көрсетіңіз.

- A) Ғалымжан Ибрагимов
- B) Шамиль Усманов
- C) Мұса Жәлел
- D) Асхат Айдар
- E) Ғабдолла Тоқай

17. Салт айтысының түрін көрсетіңіз.

- A) Жан-жануарлар айтысы
- B) Жар-жар айтысы
- C) Ақындар айтысы
- D) Жұмбақ айтыс

Е) Өлі мен тірінің айтысы

18. Метафораны анықтаңыз.

А) Улы тілмен улаттым

В) Шашудай болып шашылар,

Меруерттей асыл сөз деген.

С) Тасқын судай тасасың

Д) Сөз - жібек жіп, жыр – кесте

Е) Теңіздей терең ойым бар

19. Құнанбайдың Айғыздан туған баласын көрсетіңіз.

А) Тәңірберді

В) Абай

С) Ысқақ

Д) Қалиолла

Е) Оспан

20. «Тогай, тоғай, тоғай су,

Тогай қондым, өкінбен.

Толғамалы ала балта қолға алып,

Топ бастадым, өкінбен...» - үзіндідегі көркемдік тәсілді табыңыз.

А) Ассонанс

В) Эпифора

С) Теңеу

Д) Метафора

Е) Аллитерация

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

10-сынып

III деңгей, қиын сұрақтар

1. Жүсіп Баласағұнның қай қалада білім алғанын анықтаңыз.

А) Семей

В) Отырар

С) Түркістан

Д) Ташкент

Е) Омбы

2. «Құтты білік» дастанын орыс тіліне аударған ғалымды көрсетіңіз.

А) Р.Арат

В) А.Ділашар

С) С.Иванов

Д) Б.Мориц

Е) А.Егеубаев

3. Төле биге қатысты дұрыс ақпаратты табыңыз.

- A) Ұлы жүздің бас биі.
- B) 1667 жылы Сыр бойында дүниеге келген.
- C) «Кім жақын? Не қымбат? Не қиын?» деген үш сұраққа жауап берген.
- D) «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама» нәубетіне ұшырап, қатты күйзелген.
- E) Әлім тайпасының төртқара руынан шыққан.

4. Бұқар жыраудың мұрасын жинауда, жариялауда, зерттеуде еңбек сіңірген зерттеушіні көрсетіңіз.

- A) М.Әуезов
- B) М.Жұмабаев
- C) Г.Потанин
- D) В.Радлов
- E) Б.Майлин

5. Шешендік өнердің үшінші, «Ел қорғасқан шешендер» кезеңінің өкілін белгілеңіз.

- A) Аяз би
- B) Тіленші би
- C) Шалқар би
- D) Қазыбек би
- E) Майқы би

6. Қайталаулар кездескен өлең жолдарын көрсетіңіз.

- A) Толарсақтан саз кешіп,
Тоқтамай тартып шығарға...
- B) Ереулі атқа ер салмай,
Егеулі найза қолға алмай...
- C) Атадан туған аруақты ер
Жауды көрсе, жапырар...
- D) Ер жігітке оқ тиді
Қыл мықынның түбінен...
- E) Мен, мен едім, мен едім,
Мен Нарында жүргенде...

7. «Ер бақыты -әйел» деген туындының кейіпкерін анықтаңыз.

- A) Төле би
- B) Бала би
- C) Сырым
- D) Қазыбек би
- E) Әнет баба

8. Әнет бабаның «Үш арсыз» нақыл сөзіндегі арсыздықтың біреуін табыңыз.

- A) Жалқаулық
- B) Ұйқы
- C) Тәкаппарлық
- D) Енжарлық
- E) Мансапқорлық

9. Көңіл-күйді білдіретін өлең-жырдың түрін белгілеңіз.

- A) Тоқымқағар
- B) Тұсау кесу
- C) Шілдеhana
- D) Тойбастар
- E) Жоқтау

10. Халық ауыз әдебиетіне жатпайтын нұсқаны анықтаңыз.

- A) Эпостық жырлар
- B) Аңыз
- C) Тұрмыс-салт жырлары
- D) Поэма
- E) Жұмбақтар

11. Лириканың түрін көрсетіңіз.

- A) Айтыс
- B) Сезім
- C) Саяси
- D) Комедия
- E) Драма

12. «Шұғаның белгісі» повесіндегі кейіпкерді көрсетіңіз.

- A) Күлзипа
- B) Ылаңбай
- C) Досан
- D) Жәмила
- E) Пүліш

13. Ғабит Мүсіреповтің романын белгілеңіз.

- A) «Жолдастар»
- B) «Қазақ батыры»
- C) «Тар жол, тайғақ кешу»
- D) «Адасқандар»
- E) «Тулаған толқында»

14. Ғабит Мүсіреповтің «Ұлпан» романының кейіпкерін анықтаңыз.

- A) Танабай
- B) Ғайып
- C) Айна
- D) Торсан
- E) Нияз

15. Төлеген Айбергеновтің кітабын табыңыз.

- A) «Заман және әдебиет»
- B) «Он жылда»
- C) «Кесінділер»
- D) «Майдан»
- E) «Өмірге саяхат»

16. Абайдың он жетінші қарасөзінде Ғылымға жүгінген кейіпкерді көрсетіңіз.

- A) Мейірім

- В) Ақыл
- С) Білім
- Д) Ес
- Е) Жігер

17. Ілияс Жансүгіровтің поэмасын табыңыз.

- А) «Жолдастар»
- В) «Туған жер»
- С) «Қыз Жібек»
- Д) «Құлагер»
- Е) «Көкшетау»

18. Эпитетті табыңыз.

- А) Туған айдай нұрланып,
Дулыға кидім,өкінбен.
- В) Сыртым- құрыш,жүзім болат,
Тасқа салсаң, майрылман.
- С) Шырайды қайғы жасырмай,
Күлкінің ерні кезермес.
- Д) Етектейін еріннен
Екі елісі қалыпты.
- Е) Таңдайға біткен қызыл тіл,
Тірлікте не шайнасаң жұтар ол.

19. «Майқы би айтыпты» деген мақал, нақылға айналып кеткен аталы сөзін көрсетіңіз.

- А) Сөз жетім – ынтаменен тыңдалмаса
- В) Ел жетім – жақсы басшы арман болса
- С) Таста тамыр жоқ, ханда бауыр жоқ
- Д) Әйел жақсы болса, білім иесі батыр туады
- Е) Көл жетім – қаз қонбаса, құстар ұшып

20. Абайдың ел билеушілердің жиренішті, құнарсыз мінездерін, әдет-машықтарын сынға алатын өлеңін көрсетіңіз.

- А) «Болыс болдым, мінеки»
- В) «Жасымда ғылым бар деп ескермедім»
- С) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы»
- Д) «Білімдіден шыққан сөз»
- Е) «Ғылым таппай мақтанба»